

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., a soudce Mgr. Jiřího Lifky v právní věci

žalobce: **Aktiv proti korupci, z. s.**

IČO: 039 62 032

sídlem V Honech 689, Klecany

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**

sídlem Vršovická 65, Praha 10

o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícímu v nevydání rozhodnutí o odvolání žalobce proti usnesením Správy národního parku Šumava ze dne 3. 5. 2017, č. j. NPS 04080/2017, a ze dne 10. 7. 2017, č. j. SZ NPS 06595/2017/1 – NPS 06595/2017,

takto:

- I. **Určuje se**, že zásah žalovaného spočívající v nevydání rozhodnutí o odvolání žalobce proti usnesením Správy národního parku Šumava ze dne 3. 5. 2017, č. j. NPS 04080/2017, a ze dne 10. 7. 2017, č. j. SZ NPS 06595/2017/1 – NPS 06595/2017, v zákonné lhůtě, **byl nezákonný**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 2 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou původně podanou proti žalovanému a Správě Národního parku Šumava (dále jen „správní orgán I. stupně“) domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu, který měl spočívat jednak v tom, že nebylo vyhověno jejich námitkám podjatosti konkrétních úředních osob, jednak v tom, že správní orgán I. stupně nepředal žalovanému k rozhodnutí odvolání žalobce proti usnesením specifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku s příslušnými spisy.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Soud usnesením ze dne 14. 9. 2017, č. j. 10 A 108/2017-29, žalobu odmítl v části, jíž se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v nevyhovění námitkám podjatosti úředních osob, a ve zbytku žalobu vyloučil k samostatnému projednání. Soud v tomto usnesení výslovně uvedl, že žalobu považuje za přípustnou v části, v níž žalobce za nezákonný zásah označuje nepředání spisů k rozhodnutí o odvoláních správním orgánem I. stupně. Proti výroku o částečném odmítnutí žaloby žalobce podal kasační stížnost, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 As 336/2017-31, zamítnuta.
3. Následně však soud s ohledem na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz níže) svůj předchozí názor na přípustnost žaloby přehodnotil a dospěl k závěru, že přípustná není žaloba proti správnímu orgánu I. stupně, který opomněl postoupit odvolacímu orgánu odvolání se správním spisem, nýbrž proti odvolacímu orgánu, zde tedy Ministerstvu životního prostředí, které je povinno o odvolání v zákonné lhůtě rozhodnout.
4. Usnesením ze dne 23. 2. 2018, č. j. 10 A 168/2017-26, soud žalobce vyzval, aby odstranil vadu žaloby tak, že za nezákonný označí zásah Ministerstva životního prostředí spočívající v nevydání rozhodnutí o odvoláních žalobce v zákonné lhůtě. Soud přitom vycházel analogicky z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, v jehož bodě 62 se připouští výzva žalobce ke změně nepřípustné žaloby proti nezákonnému zásahu na žalobu proti rozhodnutí. Nebylo též možné přehlédnout, že soud v usnesení o vyloučení věci uvedl, že žaloba, jak byla formulována žalobcem, je přípustná, a tedy by bylo v rozporu s jeho legitimním očekáváním takovou žalobu následně odmítnout jako nepřípustnou.
5. Žalobce přípisem ze dne 2. 3. 2018 výzvě soudu vyhověl a žalobu změnil dle požadavku usnesení zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2018.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 11. 4. 2018 uvedl, že mu odvolání spolu se spisy byla správním orgánem I. stupně předložena dne 11. 10. 2017, přičemž o odvoláních bylo rozhodnuto ve dnech 30. 10. 2017 a 1. 11. 2017, tedy ve lhůtě podle § 71 odst. 3 správního řádu. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že se žalobce nedomáhal ochrany před nečinností v řízeních o odvolání postupem podle § 80 odst. 3 správního řádu, a proto jeho žaloba nemůže být úspěšná. Konečně žalovaný uvedl, že se žalobce mohl ochrany před nečinností domáhat žalobou podle § 79 s. ř. s., a tedy nebylo namístě využít žalobu proti nezákonnému zásahu.
7. Ze správního spisu soud zjistil následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
8. Žalobce dne 24. 5. 2017 doručil správnímu orgánu I. stupně odvolání proti usnesení ředitele Národního parku Šumava ze dne 3. 5. 2017, č. j. NPS 04080/2017, jímž nebylo vyhověno námitce podjatosti proti Mgr. P. H. Dne 19. 7. 2017 žalobce doručil správnímu orgánu I. stupně odvolání proti usnesení vedoucího odboru státní správy správního orgánu I. stupně ze dne 10. 7. 2017, č. j. SZ NPS 06595/2017/1 – NPS 06595/2017, kterým nebylo vyhověno námitce podjatosti proti Ing. A. K., Ph. D.
9. Správní orgán I. stupně obě odvolání spolu se spisy postoupil žalovanému dne 9. 11. 2017; doručena byla žalovanému dne 11. 11. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

10. Žalovaný o prvním výše uvedeném odvolání rozhodl rozhodnutím ze dne 30. 10. 2017, č. j. MZP/2017/510/547; o druhém uvedeném odvolání rozhodl rozhodnutím ze dne 1. 11. 2017, č. j. MZP/2017/510/561.
11. Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zda je žaloba přípustná.
12. Předně je třeba konstatovat, že žalobce podal (po úpravě žalobního petitu) zásahovou žalobu určovací, nikoliv zápůřčí. Nelze tedy uplatnit ustanovení § 85 s. ř. s., podle něž je žaloba nepřipustná, pokud se lze nápravy domáhat jinými právními prostředky; toto ustanovení se totiž vztahuje jen na zápůřčí zásahovou žalobu (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017 - 42, bod 29). Žalobu tedy nelze odmítnout jako nepřipustnou kvůli tomu, že žalobce nevyužil možnosti domáhat se ochrany před nečinností podle § 80 odst. 3 správního řádu, jak navrhoval žalovaný.
13. Stejně tak nelze žalovanému přisvědčit v názoru, že měl žalobce podat žalobu proti nečinnosti. Touto žalobou se totiž lze podle § 79 s. ř. s. domáhat jen vydání rozhodnutí ve věci samé. Žalobce však brojí proti nečinnosti žalovaného v řízení o odvolání proti usnesení o námitce podjatosti, nikoliv tedy při vydávání rozhodnutí ve věci samé. Z tohoto důvodu, jak bude ještě podrobně vyloženo níže, žalobci skutečně nezbývalo, než podat žalobu proti nezákonnému zásahu, ačkoliv tento nezákonný zásah spadá v postupu žalovaného, který lze obecně označit jako nečinnost.
14. Tím se též nyní projednávaná věc liší od procesní situace, před níž stál Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015 - 20, kde se jednalo o nečinnost odvolacího orgánu při rozhodování o odvolání proti rozhodnutí ve věci samé, a tedy bylo možno využít žalobu proti nečinnosti. Proto Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku upozornil, že žalobu proti nečinnosti lze v souladu s § 79 odst. 1 s. ř. s. podat pouze, pokud žalobce vyčerpal jiné prostředky ochrany před nečinností dostupné ve správním řízení. Odkaz žalovaného na uvedený závěr rozsudku č. j. 2 As 198/2015 - 20 však v nyní projednávané věci nebyl přílehlavý, neboť žalobce podal žalobu proti nezákonnému zásahu, a tedy na ni nelze aplikovat podmínky přípustnosti žaloby nečinností.
15. Dále bylo namístě posoudit, zda žalobce označil za nezákonný zásah jednání žalovaného, které bylo způsobilé nezákonným zásahem být. V opačném případě by totiž soud musel žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 84 odst. 3 písm. a) s. ř. s. (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160).
16. Jednoznačnou odpověď na tuto otázku poskytuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 9 As 244/2015 - 47, dle jehož bodu 28 „je třeba dovodit, že proti nečinnosti odvolacího orgánu (do které patří i nečinnost prvostupňového orgánu v rámci odvolacího řízení) při rozhodování o odvolání proti usnesení o námitce podjatosti se lze bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem“. Lze tedy konstatovat, že žalobce zvolil ke své obraně zcela správnou procesní strategii, podal-li žalobu proti nezákonnému zásahu.
17. Městský soud v Praze tedy přistoupil k věcnému posouzení žaloby, přičemž v souladu s § 87 odst. 1 částí věty za středníkem rozhodoval podle skutkového a právního stavu, který zde byl v době zásahu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

18. Soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků s tímto postupem po poučení soudem nevyslovil nesouhlas.
19. Mezi účastníky řízení je nesporné, že odvolání, která žalobce správnímu orgánu I. stupně doručil dne 24. 5. 2017 a 19. 7. 2017, byla žalovanému spolu se správními spisy doručena až dne 11. 10. 2017. Je tedy zřejmé, že správní orgán I. stupně odvolání nepostoupil žalovanému ve třicetidenní lhůtě podle § 88 odst. 1 správního řádu, která končila pro první odvolání dne 23. 6. 2017 a pro druhé odvolání dne 18. 8. 2017.
20. Za uvedené pochybení správního orgánu I. stupně však procesně odpovídal žalovaný jako odvolací správní orgán, který byl povinen o odvolání včas rozhodnout. K tomuto závěru kromě výše citovaného rozsudku ze dne 14. 1. 2016, č. j. 9 As 244/2015 - 47, Nejvyšší správní soud dospěl též v rozsudcích ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015 - 20, ze dne 24. 3. 2016, č. j. 9 As 294/2015 - 48, ze dne 21. 12. 2016, č. j. 8 As 80/2016 - 36, a ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 78/2016 - 40. Dle názoru městského soudu se tedy jedná o ustálenou judikaturu založenou rozhodnutími různých senátů kasačního soudu, již je třeba respektovat.
21. Lze tedy konstatovat, že žalovaný byl zodpovědný za to, aby mu bylo odvolání spolu se spisem postoupeno ve lhůtě 30 dnů dle § 88 odst. 1 správního řádu, a aby následně bylo o podaném odvolání rozhodnuto do 30 dnů od postoupení spisu podle § 90 odst. 6 ve spojení s § 71 odst. 3 správního řádu. Této procesní odpovědnosti se dle výše uvedené judikatury nemůže zbavit ani v situaci, kdy o nečinnosti objektivně nemohl vědět, protože byla způsobena liknavostí správního orgánu I. stupně. Po doručení prvního odvolání správnímu orgánu I. stupně dne 24. 5. 2017 tedy mělo být vydáno rozhodnutí nejpozději dne 24. 7. 2017 (neboť datum 23. 7. 2017 připadalo na neděli). O druhém odvolání, jež bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno dne 19. 7. 2017, pak mělo být rozhodnuto nejpozději dne 18. 9. 2017 (neboť datum 17. 9. 2017 taktéž připadalo na neděli).
22. Žalovaný ovšem o prvním podaném odvolání rozhodl až dne 30. 10. 2017 a o druhém dne 1. 11. 2017, tedy po uplynutí zákonných lhůt. Proto soud prvním výrokem tohoto rozsudku podle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že vydání rozhodnutí o žalobcových odvoláních po uplynutí zákonných lhůt bylo nezákonným zásahem.
23. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má na náhradu nákladů právo účastník, který byl v řízení úspěšný, v tomto případě tedy žalobce. Jediný náklad, který mu vznikl, spočíval v zaplaceném soudním poplatku za podání žaloby ve výši 2 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. května 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.